# Sklepni predlogi generalne pravobranilke VERICE TRSTENJAK, predstavljeni 28. aprila 2010[1]

## Stvarno kazalo


I – Uvod ..... I - 9993

II – Pravni okvir ..... I - 9994

A – Direktiva 89/106 ..... I - 9994

B – Direktiva 89/686 ..... I - 9996

C – Sklep 93/465 ..... I - 9997

III – Evropski standard 795 ..... I - 9997

IV – Dejansko stanje in predlog za sprejetje predhodne odločbe ..... I - 10000

V – Postopek pred Sodiščem ..... I - 10002

VI – Trditve strank ..... I - 10003

A – Prvo vprašanje za predhodno odločanje ..... I - 10003

B – Drugo vprašanje za predhodno odločanje ..... I - 10004

C – Tretje vprašanje za predhodno odločanje ..... I - 10005

D – Četrto vprašanje za predhodno odločanje ..... I - 10006

E – Peto vprašanje za predhodno odločanje ..... I - 10006

F – Šesto vprašanje za predhodno odločanje ..... I - 10007

G – Sedmo in osmo vprašanje za predhodno odločanje ..... I - 10008


1 – Jezik izvirnika: nemščina.

VII – Pravna presoja ..... I - 10009

A – Splošno ..... I - 10009

B – Prvo vprašanje za predhodno odločanje ..... I - 10010

C – Drugo vprašanje za predhodno odločanje ..... I - 10014

D – Tretje vprašanje za predhodno odločanje ..... I - 10016

E – Četrto vprašanje za predhodno odločanje ..... I - 10018

F – Peto vprašanje za predhodno odločanje ..... I - 10021

G – Šesto vprašanje za predhodno odločanje ..... I - 10021

H – Sedmo in osmo vprašanje za predhodno odločanje ..... I - 10022

VIII – Predlog ..... I - 10023

## I – Uvod

1. Rechtbank 's-Gravenhage (v nadaljevanju: predložitveno sodišče) je v obravnavanem postopku za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES[2] Sodišču predložilo osem vprašanj za predhodno odločanje o razlagi Direktive Sveta 89/106/EGS z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic, ki se nanašajo na gradbene proizvode[3] in Direktive Sveta 89/686/EGS z dne 21. decembra 1989 o približevanju zakonodaj držav članic v zvezi z osebno zaščitno opremo[4].

2. Predložitveno sodišče s temi vprašanji za predhodno odločanje v bistvu prosi za pojasnilo, ali se lahko za sidrišča za zaščito pred padci pri delih na ravnih strehah, ki zajemajo

2 – Postopek za sprejetje predhodne odločbe je v skladu z *Lizbonsko pogodbo o spremembi Pogodbe o Evropski uniji* in *Pogodbe* o ustanovitvi *Evropske* skupnosti z dne 13. decembra 2007 (UL C 306, str. 1) odslej urejen v členu 267 PDEU.

3 – UL L 40, str. 12, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. septembra 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih aktih, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe ES, Sklepu Sveta 1999/468/ES (UL L 284, str. 1).

4 – UL L 399, str. 18, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. septembra 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih aktih, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe ES, Sklepu Sveta 1999/468/ES (UL L 284, str. 1).

sidro, fiksno pritrjeno na streho, uporabljata Direktiva 89/106 in/ali Direktiva 89/686. Predložitveno sodišče v zvezi s tem sprašuje še, ali in pod katerimi pogoji se lahko na taka sidrišča pritrdi znak CE.

## II – Pravni okvir

A – *Direktiva 89/106*

3. Člen 1 Direktive 89/106 določa:

„1. Ta direktiva se uporablja za gradbene proizvode, v kolikor se nanje nanašajo bistvene zahteve za gradbene objekte iz člena 3(1).

2. V tej direktivi je ‚gradbeni proizvod' vsak proizvod, ki je izdelan za trajno vgraditev v gradbene objekte visoke in nizke gradnje.

‚Gradbeni proizvodi' so v nadaljnjem besedilu ‚proizvodi'; gradbeni objekti visoke in nizke gradnje pa so v nadaljnjem besedilu ‚objekti'."

4. Člen 2 Direktive 89/106 določa:

„1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se smejo proizvodi iz člena 1, namenjeni uporabi v objektih, dati v promet le, če ustrezajo takšni predvideni uporabi, torej imajo take lastnosti, da objekti, v katere bodo ti proizvodi vgrajeni ali napeljani, v njih sestavljeni ali nanje naneseni, če so pravilno projektirani in grajeni, izpolnjujejo bistvene zahteve iz člena 3, kadar in če so ti objekti predmet predpisov, ki vsebujejo take zahteve.

2. (a) Kadar proizvode obravnavajo druge direktive v zvezi z drugimi vidiki in prav tako predvidevajo pritrditev znaka skladnosti CE iz člena 4(2), ta znak kaže, da se za proizvode prav tako domneva skladnost z določbami teh drugih direktiv.

[…]"

5. Člen 3 Direktive 89/106 določa:

„1. Bistvene zahteve za objekte, ki lahko vplivajo na tehnične značilnosti proizvoda, so v obliki ciljev določene v Prilogi I.

[…]

3. Bistvene zahteve se konkretizirajo v dokumentih (razlagalnih dokumentih), tako da se vzpostavijo potrebne povezave med bistvenimi zahtevami iz odstavka 1 in mandati za usklajene standarde, mandati za smernice za evropsko tehnično soglasje ali za priznavanje drugih tehničnih specifikacij iz členov 4 in 5."

6. Člen 4 Direktive 89/106 določa:

„1. V tej direktivi so standardi in tehnična soglasja ‚tehnične specifikacije'.

V tej direktivi so usklajeni standardi tiste tehnične specifikacije, ki sta jih CEN, Cenelec ali oba skupaj sprejela na podlagi mandata Komisije, skladno z Direktivo 83/189/EGS, na podlagi mnenja odbora iz člena 19 in skladno s splošnimi določbami o sodelovanju med Komisijo in tema telesoma, podpisanimi 13. novembra 1984.

2. Države članice domnevajo, da so proizvodi primerni za uporabo, če omogočajo uporabo, za katero so namenjeni, če so pravilno oblikovani in izdelani, da zadostijo bistvenim zahtevam iz člena 3, kadar imajo taki proizvodi znak CE, ki kaže, da ustrezajo vsem določbam te direktive, skupaj s postopki ugotavljanja skladnosti, določenimi v Poglavju V, in s postopkom, določenim v Poglavju III. […]"

7. Člen 7 Direktive 89/106 določa:

„1. Da bi zagotovili kakovost usklajenih standardov za proizvode, standarde na podlagi mandatov, ki jih da Komisija, in v skladu s postopkom, določenim v Direktivi 83/189/EGS, in po posvetovanju z odborom iz člena 19 skladno s splošnimi določbami o sodelovanju med Komisijo in temi organi, podpisanimi 13. novembra 1984, pripravijo evropske organizacije za standardizacijo.

2. Tako pripravljeni standardi so, ob upoštevanju razlagalnih dokumentov, v največji možni meri izraženi s parametri zmogljivosti proizvoda.

3. Ko evropske organizacije za standardizacijo pripravijo standarde, Komisija objavi sklicevanja na standarde v seriji C *Uradnega lista Evropskih skupnosti*."

B – *Direktiva 89/686*

8. Člen 1 Direktive 89/686 določa:

„1. Ta direktiva se uporablja za osebno zaščitno opremo, v nadaljevanju imenovano ‚OZO'.

Določa pogoje, ki urejajo dajanje te opreme v promet in njen prosti pretok v Skupnosti, ter osnovne varnostne zahteve, ki jih mora izpolnjevati OZO, da bi zagotovila varovanje zdravja in varnost uporabnikov.

2. V tej direktivi pomeni OZO kakršno koli napravo ali sredstvo, ki je namenjeno temu, da ga bo posameznik nosil ali držal zaradi zaščite pred eno ali več nevarnostmi za zdravje in varnost.

OZO vključuje tudi:

(a) enoto, sestavljeno iz več naprav ali sredstev, ki jih je proizvajalec celostno povezal zaradi varstva posameznika pred eno ali več možnimi sočasnimi nevarnostmi;

(b) varnostno napravo ali sredstvo, ločljivo ali neločljivo kombinirano z osebno opremo, ki ni zaščitna in jo posameznik nosi ali drži pri opravljanju posebne dejavnosti;

(c) med seboj zamenljive dele OZO, ki so bistveni za njeno neoporečno delovanje in se uporabljajo izključno za takšno opremo.

3. Vsak sistem, ki je dan v promet z OZO, s katerim je ta priključena na drugo zunanjo napravo, se šteje za bistveni del te OZO, tudi če sistem ni namenjen temu, da bi ga uporabnik stalno nosil ali držal v celotnem obdobju izpostavljenosti nevarnosti.

[…]"

9. V skladu s členom 3 Direktive 89/686 mora OZO iz člena 1 izpolnjevati osnovne zdravstvene in varnostne zahteve, določene v Prilogi II.

10. V skladu s členom 4(1) Direktive 89/686 države članice ne smejo prepovedati, omejiti ali ovirati dajanja na trg OZO (osebne zaščitne opreme) ali sestavnih delov OZO, ki ustreza določbam te direktive in ima znak CE, ki potrjuje skladnost z vsemi določbami te direktive, skupaj s certifikacijskimi postopki iz Poglavja II.

*C – Sklep 93/465*

11. Člen 1 Sklepa Sveta 93/465/EGS z dne 22. julija 1993 o modulih za različne faze postopkov ugotavljanja skladnosti in o pravilih za pritrditev in uporabo znaka skladnosti CE, ki so namenjeni uporabi v direktivah o tehnični uskladitvi[5] določa:

„1. Postopki za ugotavljanje skladnosti, ki naj se uporabljajo v direktivah o tehnični uskladitvi v zvezi s trženjem industrijskih proizvodov, se izbirajo med moduli, navedenimi v Prilogi, in v skladu z merili, določenimi v tem sklepu ter v splošnih smernicah v Prilogi.

[…]

2. Ta sklep določa pravila za pritrjevanje znaka skladnosti CE, ki ga predpisuje zakonodaja Skupnosti v zvezi z načrtovanjem, proizvodnjo, dajanjem na trg, začetkom obratovanja ali uporabo industrijskih proizvodov.

[…]“

**III – Evropski standard 795**

12. Evropski standard 795 (v nadaljevanju: EN 795) je 29. marca 1996 sprejel Evropski odbor za standardizacijo, Komisija pa ga je objavila 12. februarja 2000 v okviru izvajanja

5 – UL L 220, str. 23.

Direktive 89/686 kot usklajeni standard v smislu te direktive.[6]

13. EN 795 določa:

„1. Področje uporabe

Ta standard določa zahteve, preskušanje in navodila za uporabo ter označevanje sidrišč, ki so izdelana izključno za uporabo z osebno zaščitno opremo proti padcem z višine.

Ta standard ne velja za varnostne strešne kljuke v skladu s standardom EN 517 ali pohodne poti v skladu s standardom EN 516 niti za pritrdišča, ki so sestavni del dejanskega gradbenega objekta.

[…]

6 – Sporočilo Komisije z dne 12. februarja 2000 v okviru izvajanja Direktive Sveta 89/686/EGS z dne 21. decembra 1989 o osebni zaščitni opremi, kakor je bila spremenjena z direktivami 93/68/EGS, 93/95/EGS in 96/58/ES (UL C 40, str. 5). Vendar je bila ta objava dovoljena pod izrecnim pridržkom, da ne bo zajemala opreme, opisane v razredih A (konstrukcijsko sidro), C (sidrišča na vodoravnih gibljivih vrveh) in D (sidrišča na vodoravnih togih sidrnih letvah); glej točko 121 teh sklepnih predlogov.

3. Opredelitve pojmov

Za uporabo tega standarda veljajo naslednje opredelitve:

3.1 Sidrišče: posamezni del, več posameznih delov ali sestavnih delov z enim ali več pritrdišči.

3.2 Posamezni del: del sestavnega dela ali delnega sistema. Primeri za posamezne dele so žice, trakovi, držalna ušesa, deli okovja ali vodila.

[…]

3.4 Pritrdišče: posamezni deli, na katere je po montaži sidrišča mogoče pritrditi osebno zaščitno opremo.

3.5 Sidro: posamezni del ali deli, ki so trajno pritrjeni na gradbeni objekt in na katere je mogoče pribiti sidrišča ali osebno zaščitno opremo.

[…]

| | |
|---|---|
| 3.13 Razredi | 4.3 Posebne zahteve za sidrišča |
| 3.13.1 Razred A | 4.3.1 Razred A |
| 3.13.1.1 Razred A1 | 4.3.1.1 Razred A1 – Pregledi tipov za sidrišča za pritrditev na navpičnih, vodoravnih in nagnjenih površinah |
| Razred A1 zajema sidra za pritrditev na navpičnih, vodoravnih in nagnjenih površinah – npr. stenah, stebrih, previsih (glej sliko 1). […] | Treba je izvesti preskus statike v skladu s 5.2.1. Pri tem je potrebna obremenitev s silo 10 kN v smeri, v kateri je mogoča obremenitev pri uporabi. Obremenitev naj traja tri minute. Sidrišče mora vzdržati to obremenitev. |
| 3.13.1.2 Razred A2 | |
| Razred A2 zajema sidra za pritrditev na nagnjenih strehah (glej sliko 2). | Treba je izvesti preskus dinamične obremenljivosti v skladu s 5.3.2. Padajoči predmet mora biti prestrežen. |
| […] | […] |

5.2 Izvedba preskusa statične obremenljivosti

5.2.1 Sidrišča razreda A1

Sidrišče se po navodilih za montažo pritrdi na vzorec gradbenega materiala, ki mu je namenjeno.

Preskusno napravo za preskus statične obremenljivosti v skladu s 4.1.1 se nastavi tako, da preskusna sila deluje v smeri, ki je običajna v praksi. Pritrdišče se obremeni s preskusno silo za statični preskus v skladu z določitvijo v 4.3.1.1. Preskusi se, ali sidrišče vzdrži obremenitev.

[…]“

**IV – Dejansko stanje in predlog za sprejetje predhodne odločbe**

14. V postopku v glavni stvari si nasproti stojita dva proizvajalca sidrišč za zaščito pred padci pri delih na ravnih strehah. V bistvu sta v sporu glede vprašanja, ali je sidrišče drugega proizvajalca varno in ali se na zadevna sidrišča lahko pritrdi ali mora pritrditi znak CE.

15. Prva tožeča stranka v postopku v glavni stvari, Latchways plc, izdeluje sidrišča „Mansafe Constant Force Post“. Druga tožeča stranka v postopku v glavni stvari, EuroSafe Solutions BV, je nizozemska distributerka teh sidrišč. Prva tožena stranka v postopku v glavni stvari, Kedge Safety Systems BV, je proizvajalka sidrišč „Kedge Safety“, ki jih druga tožena stranka v postopku v glavni stvari, Consolidated Nederland BV, prodaja.

16. Bistveni sestavni del obravnavanih sidrišč je sidro, ki ga je treba trdno pritrditi na streho. Na to sidro je mogoče pritrditi rešilno vrv, ki jo je mogoče privezati na prestrezni pas, ki ga nosi delavec na strehi.

17. S tehničnega vidika je za sidrišče „Mansafe Constant Force Post“ značilno, da se sidro privije na streho. Sidro sidrišča „Kedge Safety“ pa se zalepi z rozeto z bituminoznim strešnim pokrovom. Torej je treba tako sidrišče „Mansafe Constant Force Post“ kot tudi sidrišče „Kedge Safety“ opredeliti kot sidrišči razreda A1 v smislu standarda EN 795.

18. Nemški organ za preskušanje in certifikacijo je leta 2004 po naročilu tožene stranke v postopku v glavni stvari preskusil sidrišče „Kedge Safety“ kot sidrišče razreda A1 v skladu s poglavjema 5.2.1 in 5.3.2 standarda EN 795:1996. Na podlagi tega preskusa je 6. oktobra 2004 oddal potrdilo in poročilo o preskusu, v skladu s katerima naj bi sidrišče „Kedge Safety“ v preskušenih točkah izpolnjevalo ta standard.

19. Tožeči stranki v postopku v glavni stvari sta leta 2005 sidrišče „Kedge Safety“ dvakrat dali preskusiti nekemu drugemu organu za preskušanje. Ta je ugotovil, da sidrišče „Kedge Safety“ pod nekaterimi podnebnimi pogoji ni dovolj obremenljivo in torej pod temi pogoji ne izpolnjuje standarda EN 795.

20. Tožeči stranki v postopku v glavni stvari sta ob sklicevanju na rezultate tega preskusa toženi stranki v postopku v glavni stvari pozvali, naj zaradi nezadostne varnosti prenehata distribuirati sidrišče „Kedge Safety“ in že prodana tovrstna sidrišča odpokličeta od odjemalcev. Toženi stranki v postopku v glavni stvari sta to odklonili.

21. Tožeči stranki v postopku v glavni stvari zaradi tega spora o varnosti sidrišča „Kedge Safety“ med drugim predlagata, naj ugotovi, da se sidrišče „Kedge Safety“ lahko distribuira samo z znakom CE. Podredno mu med drugim predlagata, naj ugotovi, da morata toženi stranki v postopku v glavni stvari opustiti vsa obvestila, da sidrišče „Kedge Safety“ izpolnjuje standard EN 795.

22. Toženi stranki v postopku v glavni stvari sta vložili nasprotno tožbo in med drugim predlagata, naj ugotovi, da sta tožeči stranki v postopku v glavni stvari na sidrišča „Mansafe Constant Force Post“ neupravičeno pritrdili znak CE.

23. V zvezi s tem se predložitveno sodišče sprašuje, ali se za obravnavana sidrišča lahko uporabljata Direktiva 89/106 in/ali Direktiva 89/686. Presoditi mora tudi, ali in pod katerimi pogoji se na taka sidrišča lahko pritrdi oziroma mora pritrditi znak CE.

24. Ker je predložitveno sodišče v dvomih glede razlage določb direktiv 89/106 in 89/686, ki so pomembne za odločitev, je Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali se za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 (namenjena za stalno namestitev) uporablja samo Direktiva 89/106?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen: ali se za ta sidrišča – morda kot za del osebne zaščitne opreme – uporablja Direktiva 89/686?

3. Če je odgovor na prvo in drugo vprašanje nikalen: ali je treba zlasti ob upoštevanju Priloge II k Direktivi 89/686, posebej njene točke 3.1.2.2, glede osebne zaščitne opreme, ki izhaja iz te direktive, presoditi, ali ta osebna zaščitna oprema izpolnjuje bistvene zahteve te direktive, ali pa je treba v tem istem kontekstu preučiti, ali je sidrišče, na katerega se pritrdi osebna zaščitna oprema, varno v predvidljivih okoliščinah uporabe v smislu te priloge II?

4. Ali predpisi Skupnosti in zlasti Sklep 93/465[7] omogočajo, da se na sidrišče iz prvega vprašanja fakultativno pritrdi znak CE kot dokaz o skladnosti z Direktivo 89/686 in/ali Direktivo 89/106?

5. Če je odgovor na četrto vprašanje pritrdilen, popolnoma ali delno: kateri postopek oziroma katere postopke je treba spoštovati pri določitvi skladnosti glede Direktive 89/686 in/ali Direktive 89/106?

6. Ali je treba standard EN 795 glede sidrišč iz prvega vprašanja obravnavati kot pravo Skupnosti, ki ga lahko razlaga Sodišče Evropskih skupnosti?

7. Če je odgovor na šesto vprašanje pritrdilen: ali je treba standard EN 795 razlagati tako, da mora priglašeni organ preizkusiti sidrišče iz prvega vprašanja v predvidljivih okoliščinah uporabe (zunanje temperature, atmosferske razmere, staranje samega sidrišča in/ali elementov za pritrjevanje ter strehe)?

8. Če je odgovor na sedmo vprašanje pritrdilen, ali je treba preizkus opraviti ob upoštevanju omejitev uporabe (ki so navedene med načini uporabe)?“

## V – Postopek pred Sodiščem

25. Predložitveni sklep z dne 23. aprila 2008 je v sodno tajništvo Sodišča prispel 29. aprila 2008. V pisnem postopku so stališča predložile tožeči stranki v postopku v glavni stvari, toženi stranki v postopku v glavni stvari,

7 – V predložitvenem sklepu je po pomoti navedena Direktiva 93/465/EGS.

vladi Kraljevine Nizozemske in Kraljevine Belgije ter Komisija. Zasedanja 25. februarja 2010 so se udeležili predstavniki tožečih in toženih strank v postopku v glavni stvari ter Komisije.

## VI – Trditve strank

### A – *Prvo vprašanje za predhodno odločanje*

26. Toženi stranki v postopku v glavni stvari na prvo vprašanje za predhodno odločanje, ali se za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 uporablja samo Direktiva 89/106, odgovarjata pritrdilno. Tožeči stranki v postopku v glavni stvari, Komisija ter nizozemska in belgijska vlada pa nanj odgovarjajo nikalno.

27. Toženi stranki v postopku v glavni stvari se opirata na opredelitev pojma iz člena 1 (2) Direktive 89/106, v skladu s katero je „gradbeni proizvod“ vsak proizvod, ki je izdelan za trajno vgraditev v gradbene objekte visoke in nizke gradnje. Ker naj bi bila obravnavana sidrišča namenjena trajni pritrditvi na streho, bi jih bilo po njunem mnenju treba opredeliti kot gradbene proizvode, za katere se v skladu s členom 1 (1) uporablja Direktiva 89/106. Toženi stranki v postopku v glavni stvari potrditev za to mnenje vidita v tem, da Generalni direktorat za podjetništvo in industrijo Evropske komisije že od leta 2007 preskuša podelitev evropskega tehničnega soglasja za sidrišče „Kedge Safety“ v skladu s členom 8 in naslednjimi Direktive 89/106.[8]

28. Tožeči stranki v postopku v glavni stvari pa menita, da obravnavana sidrišča niso izdelana za trajno vgraditev v gradbene objekte v smislu Direktive 89/106. Direktiva 89/106 naj bi se uporabljala samo za take proizvode, ki so potrebni za gradnjo gradbenega objekta, kot na primer stene, strope, ogrevanje itd. Obravnavana sidrišča pa naj bi bilo treba opredeliti kot opremo za zgradbe, ki jo je mogoče pritrditi po postavitvi gradbenega objekta in nato tudi spet odstraniti, ne da bi se dotaknili bistva gradbenega objekta.

8 – Toženi stranki v postopku v glavni stvari sta v zvezi s tem kot Prilogo 12 k svojemu pisnemu stališču z dne 11. avgusta 2008 priložili dopis Generalnega direktorata za podjetništvo in industrijo Evropske komisije z dne 15. marca 2007. Ta dopis je v bistvu potrdilo Komisije, da je bilo za sidrišče „Kedge Safety“ izdano soglasje za vključitev v postopek preskušanja za podelitev evropskega tehničnega soglasja v skladu s členom 9(2) Direktive 89/106.

29. Komisija poudarja, da Direktiva 89/106 sama po sebi ne določa bistvenih zahtev za gradbene proizvode, temveč se nanaša predvsem na varnost gradbenih objektov. Ker naj obravnavana sidrišča ne bi bila povezana z bistvenimi zahtevami za gradbene objekte, navedenimi v Prilogi I k Direktivi, naj se Direktiva 89/106 zanje načeloma ne bi uporabljala.

B – *Drugo vprašanje za predhodno odločanje*

30. Komisija je med obravnavo omenila protislovje med tem stališčem in ravnanjem Generalnega direktorata za podjetništvo in industrijo Evropske komisije, ki že od leta 2007 preskuša podelitev evropskega tehničnega soglasja za sidrišče „Kedge Safety“ v skladu s členom 8 in naslednjimi Direktive 89/106. Pri tem je Komisija v bistvu navedla, da so pristojni organi Komisije zdaj oblikovali skupno stališče, v skladu s katerim naj se Direktiva 89/106 ne bi uporabljala za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795. Soglasje, da se sidrišče „Kedge Safety“ lahko vključi v postopek preskušanja za podelitev evropskega tehničnega soglasja v skladu s členom 9(2) Direktive 89/106, ki ga je izdal Generalni direktorat za podjetništvo in industrijo Evropske komisije, naj bi bilo torej treba oceniti kot napako.

31. Nizozemska vlada ob sklicevanju na bistvene zahteve za gradbene objekte, določene v Prilogi I k Direktivi 89/106, trdi, da je mogoče kot gradbene proizvode v smislu Direktive 89/106 opredeliti samo proizvode, ki glede na te zahteve prispevajo k uporabnosti zgradb. Po njenem mnenju obravnavana sidrišča ne prispevajo k uporabnosti zgradb.

32. Tožeči stranki v postopku v glavni stvari in belgijska vlada na drugo vprašanje za predhodno odločanje, ali se za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 lahko uporablja Direktiva 89/686, odgovarjata pritrdilno. Toženi stranki v postopku v glavni stvari, nizozemska vlada in Komisija pa nanj odgovarjajo nikalno.

33. Tožeči stranki v postopku v glavni stvari v bistvu zagovarjata stališče, da je treba obravnavana sidrišča opredeliti kot sisteme v smislu člena 1(3) Direktive 89/686 in se zato za njih uporablja ta direktiva. S temi sidrišči naj bi bilo mogoče zlasti rešilno vrv – ki jo je treba uvrstiti med osebno zaščitno opremo (v nadaljevanju: OZO) – pritrditi na gradbeni objekt.

34. Tudi belgijska vlada meni, da je treba sidrišča razreda A1 opredeliti kot OZO, za

katero se uporablja Direktiva 89/686. V zvezi s tem poudarja zlasti, da bi moral v skladu s členom 2 (1) Direktive Sveta 89/656/EGS z dne 30. novembra 1989 o minimalnih zdravstvenih in varnostnih zahtevah za osebno varovalno opremo, ki jo delavci uporabljajo na delovnem mestu[9] vsak dodatek ali pripomoček za OZO veljati kot OZO v smislu te direktive. Ker naj bi bilo treba sidrišča razreda A1 obravnavati kot dodatke ali pripomočke za OZO, naj bi jih bilo treba *per analogiam* tudi v okviru Direktive 89/686 opredeliti kot OZO.

35. Komisija pa meni, da se za sidrišča razreda A1 ne uporablja Direktiva 89/686. Pri obravnavanih sidriščih za zaščito pred padci naj bi bilo treba razlikovati med prestreznim pasom, rešilno vrvjo in sidrom. Pri tem naj bi prestrezni pas štel za OZO v smislu člena 1(2) Direktive 89/686, rešilno vrv pa naj bi bilo treba opredeliti kot sistem v smislu člena 1(3) te direktive. Za ta elementa naj bi se torej uporabljala Direktiva 89/686. Sidro pa naj bi bilo treba opredeliti kot zunanjo napravo v smislu člena 1(3) Direktive 89/686, zato naj se zanj ne bi uporabljala Direktiva 89/686. Toženi stranki v postopku v glavni stvari in nizozemska vlada menijo podobno.

C – *Tretje vprašanje za predhodno odločanje*

36. Predložitveno sodišče tretje vprašanje za predhodno odločanje postavlja za primer, da se za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 ne bi uporabljali direktivi 89/106 in 89/686. V tem kontekstu sprašuje zlasti, ali je treba pri presoji, ali OZO – za katero se uporablja Direktiva 89/686 – ki naj bi se pritrdila na sidrišče razreda A1, izpolnjuje varnostne zahteve Direktive 89/686, preučiti tudi, ali je navedeno sidrišče varno v predvidljivih okoliščinah uporabe v smislu Priloge II k Direktivi 89/686.

37. Tožeči stranki v postopku v glavni stvari na to tretje vprašanje za predhodno odločanje odgovarjata pritrdilno. Toženi stranki v postopku v glavni stvari, nizozemska vlada in Komisija pa nanj odgovarjajo nikalno.

38. Tožeči stranki v postopku v glavni stvari navajata, da so točke pritrditve v smislu točke 3.1.2.2 Priloge II k Direktivi 89/686

9 – UL L 393, str. 18.

varne samo, če izpolnjujejo zahteve standarda EN 795.

39. Komisiji se zdi logično, da je varnost OZO, ki je namenjena preprečevanju padcev z višine ali njihovih posledic, odvisna tudi od varnosti točke pritrditve, na katero se s pritrdilnim sistemom pritrdi jermenje za telo. Kljub temu naj bi osnovne varnostne zahteve v skladu z Direktivo 89/686 veljale samo za OZO, ne pa za taka sidrišča, za katera naj se ne bi uporabljala ta direktiva. Nizozemska vlada in toženi stranki v postopku v glavni stvari menijo podobno.

D – *Četrto vprašanje za predhodno odločanje*

40. Predložitveno sodišče s četrtim vprašanjem za predhodno odločanje sprašuje, ali se na sidrišče razreda A1 iz standarda EN 795 lahko fakultativno pritrdi znak CE kot dokaz o skladnosti z Direktivo 89/686 in/ali Direktivo 89/106.

41. Toženi stranki v postopku v glavni stvari, nizozemska vlada, belgijska vlada in Komisija na to četrto vprašanje za predhodno odločanje odgovarjajo nikalno.

42. Komisija meni, da niti direktivi 89/106 in 89/686 niti Sklep 93/465 ne predvidevajo možnosti fakultativne uporabe znaka CE. Ker naj se za obravnavana sidrišča ne bi uporabljali direktivi 89/106 in 89/686, se za njih ne bi smelo pritrditi znaka CE kot dokaz o skladnosti s tema direktivama.

43. Toženi stranki v postopku v glavni stvari tudi izhajata iz tega, da je fakultativna uporaba znaka CE izključena. Ker pa naj bi obravnavana sidrišča spadala v stvarno področje uporabe Direktive 89/106, naj bi bila pritrditev znaka CE ob uporabi te direktive mogoča, če je bilo za njih podeljeno evropsko tehnično soglasje v skladu s poglavjem III te direktive.

E – *Peto vprašanje za predhodno odločanje*

44. Predložitveno sodišče peto vprašanje za predhodno odločanje postavlja za primer, da se na sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 lahko fakultativno pritrdi znak CE kot dokaz o skladnosti z Direktivo 89/686 in/ali Direktivo 89/106. V tem kontekstu sprašuje zlasti, kateri postopek oziroma katere postopke bi bilo

treba spoštovati pri določitvi skladnosti glede Direktive 89/686 in/ali Direktive 89/106.

45. Zaradi odgovorov strank na četrto vprašanje za predhodno odločanje na peto vprašanje za predhodno odločanje odgovarjata samo toženi stranki v postopku v glavni stvari. Pri tem v bistvu ponavljata stališče, da se na obravnavana sidrišča v skladu z Direktivo 89/106 lahko pritrdi znak CE, če je bilo za njih podeljeno evropsko tehnično soglasje v skladu s poglavjem III te direktive.

F – *Šesto vprašanje za predhodno odločanje*

46. Predložitveno sodišče s šestim vprašanjem za predhodno odločanje sprašuje, ali je treba standard EN 795 glede sidrišč razreda A1, navedenih v njem, opredeliti kot pravo Skupnosti, ki ga lahko razlaga Sodišče.

47. Tožeči stranki v postopku v glavni stvari in belgijska vlada na to vprašanje odgovarjajo pritrdilno. Toženi stranki v postopku v glavni stvari, nizozemska vlada in Komisija pa nanj odgovarjajo nikalno.

48. Tožeči stranki v postopku v glavni stvari navajata, da je bil standard EN 795 pripravljen na podlagi pooblastila Komisije in ga je zato treba ovrednotiti kot akt Komisije v smislu člena 234 ES, ki ga Sodišče lahko preveri.

49. Belgijska vlada poudarja, da usklajene standarde po pooblastilu Komisije razvijajo ustanove zasebnega prava. Poleg tega naj bi v skladu s členom 5(4) Direktive 89/686 Komisija v Uradnem listu objavljala sklicevanja na usklajene standarde. Ker naj bi bilo s tem v direktivi napotilo na usklajene standarde, naj bi jih bilo treba opredeliti kot del prava Skupnosti.

50. Toženi stranki v postopku v glavni stvari menita, da standard EN 795 ne zajema usklajenega standarda za obravnavana sidrišča. Standarda EN 795 naj zato glede teh sidrišč ne bi bilo mogoče opredeliti kot pravo Skupnosti.

51. Tudi nizozemski vladi se zdi opredelitev standarda EN 795 glede sidrišč razreda A1 kot prava Skupnosti izključena že zato, ker ta standard glede takih sidrišč sploh ne velja za usklajeni standard.

52. Komisija najprej poudarja, da je bil standard EN 795 kot usklajeni standard

v Uradnem listu objavljen z opozorilom, da ta objava ne zadeva opreme, opisane v razredih A, C in D, za katero zato ne velja domneva o skladnosti z določbami Direktive 89/686.[10] Skladno s tem naj bi bilo treba standard EN 795 glede sidrišč razreda A1, navedenih v njem, opredeliti kot prostovoljno tehnično specifikacijo, ki naj ne bi bila posebno povezana z določbami prava Skupnosti. Komisija podredno navaja, da je Sodišče v skladu s členom 234 ES pristojno za predhodno odločanje o vprašanjih glede veljavnosti in razlage aktov institucij Skupnosti in ECB. Ker naj evropskega standarda ne bi bilo mogoče opredeliti kot akta institucije Skupnosti v smislu tega člena, naj Sodišče ne bi bilo pristojno za razlago takih standardov.

G – *Sedmo in osmo vprašanje za predhodno odločanje*

53. Predložitveno sodišče za primer, da bi se Sodišče izreklo kot pristojno za razlago standarda EN 795 glede sidrišč razreda A1 iz tega standarda, s sedmim in osmim vprašanjem za predhodno odločanje prosi za pojasnilo, kako je treba opraviti preskuse statične in dinamične obremenljivosti teh sidrišč, določene v tem standardu. Pri tem predložitveno sodišče sprašuje zlasti, ali je treba te preskuse opraviti v predvidljivih okoliščinah uporabe (sedmo vprašanje za predhodno odločanje) in ob upoštevanju omejitev uporabe, ki jih navaja proizvajalec (osmo vprašanje za predhodno odločanje).

54. Toženima strankama v postopku v glavni stvari, nizozemski vladi in Komisiji se zdita sedmo in osmo vprašanje za predhodno odločanje glede na odgovor, ki so ga predlagale na šesto vprašanje za predhodno odločanje, brezpredmetni. Za primer, da bi Sodišče vendarle odgovorilo na ti vprašanji, toženi stranki v postopku v glavni stvari podredno navajata, da bi bilo treba na sedmo vprašanje odgovoriti nikalno, na osmo pa pritrdilno.

55. Tožeči stranki v postopku v glavni stvari in belgijska vlada tako na sedmo kot tudi na osmo vprašanje za predhodno odločanje odgovarjajo pritrdilno. Vendar tožeči stranki v postopku v glavni stvari poudarjata, da je preskus ob upoštevanju omejitev uporabe mogoč samo, če se s tem strinja imenovani organ za preskušanje.

10 – Sporočilo Komisije z dne 12. februarja 2000, navedeno v opombi 6.

**VII – Pravna presoja**

A – *Splošno*

56. Namen direktiv 89/106 in 89/686 je približevanje tehničnih predpisov in standardov na področju gradbenih proizvodov oziroma OZO. Spadata med direktive tako imenovanega „novega pristopa“ (kratko new approach direktive), ki pomenijo nov način usklajevanja tehničnih predpisov in standardov na področju evropskega prava proizvodov.[11]

57. Cilj tega novega pristopa za uskladitev tehničnih predpisov je bil po eni strani s popolno uskladitvijo določiti enotne tehnične predpise in standarde za proizvode, da bi se s tem zagotovil prosti pretok blaga za te proizvode. Po drugi strani naj bi se z njim preprečilo, da bi bilo treba usklajevalne ukrepe nenehno prilagajati tehničnemu napredku ali da bi bilo ovirano dajanje v promet inovativnih tehničnih rešitev.

11 – Politični sklep za ta novi način tehnične uskladitve je sprejel Svet z Resolucijo z dne 7. maja 1985 o novem pristopu k tehnični uskladitvi in standardom (UL C 136, str. 1).

58. Novi pristop se, da bi uskladil ta glavna cilja, pri usklajevanju tehničnih predpisov opira na ta osnovna načela:

1. Zakonodajalec določi osnovne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati proizvodi, za katere se uporabljajo direktive.

2. Komisija pooblasti zasebne organizacije za standardizacijo, da pripravijo tehnične specifikacije, ki bodo konkretizirale splošne zahteve direktiv.

3. Komisija objavi tehnične specifikacije, ki so jih pripravile te organizacije za standardizacijo, kot usklajene standarde v Uradnem listu Evropske unije.

4. Proizvajalci prostovoljno upoštevajo in uporabljajo usklajene standarde. Usklajeni standardi niso obvezni.

5. Domnevo, da proizvodi, ki izpolnjujejo usklajene standarde, izpolnjujejo tudi osnovne zahteve ustreznih direktiv, je mogoče ovreči.

59. Osnovne zahteve za proizvode v direktivah novega pristopa se praviloma nanašajo na varnost, varovanje zdravja ter varstvo okolja in potrošnikov. V Direktivi 89/686 so te zahteve za proizvode navedene v Prilogi II.

60. Direktiva 89/106 se od tega „novega pristopa“ razlikuje v tem, da ne vsebuje neposrednih zahtev za gradbene proizvode, temveč v Prilogi I določa bistvene zahteve za objekte.[12] Posledica teh bistvenih zahtev za gradbene proizvode je, da morajo gradbeni proizvodi dopuščati, da objekti, v katere bodo vgrajeni, izpolnjujejo bistvene zahteve, navedene v Prilogi I k Direktivi 89/106.

61. Zasebne organizacije za standardizacijo, ki jih je mogoče pooblastiti za pripravo tehničnih specifikacij, so Evropski odbor za standardizacijo (CEN[13]), Evropski odbor za standardizacijo v elektrotehniki (CENELEC[14]) in Evropski institut za telekomunikacijske standarde (ETSI[15]).

62. Direktive novega pristopa praviloma prav tako določajo znak CE. Ta znak potrjuje, da označeni proizvod izpolnjuje zahteve vseh direktiv novega pristopa, upoštevnih za ta proizvod.[16] Če se za proizvod uporablja Direktiva 89/106, znak CE potrjuje, da proizvod dopušča, da objekti, v katere bo vgrajen, izpolnjujejo bistvene zahteve, navedene v tej direktivi.[17]

63. Poleg tega večina direktiv novega pristopa določa tudi obveznost proizvajalca, da odda izjavo ES o skladnosti, ko da proizvod v promet. Ta izjava je v bistvu spremni dokument, ki je potrdilo za organe za nadzor trga o tem, da proizvod izpolnjuje bistvene zahteve upoštevnih direktiv. Natančna vsebina te izjave je določena v konkretni direktivi.

B – *Prvo vprašanje za predhodno odločanje*

64. Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem za predhodno odločanje Sodišče sprašuje, ali se za sidrišča za zaščito pred padci pri

12 – Člen 3(1) Direktive 89/106.

13 – To je kratica za Comité Européen de Normalisation.

14 – To je kratica za Comité Européen de Normalisation Electrotechnique.

15 – To je kratica za European Telecommunications Standards Institute.

16 – Glej točko IB(a) Priloge k Sklepu 93/465.

17 – Skladno s tem je pomen znaka CE v skladu s členom 4(2) Direktive 89/106, da potrjuje izpolnjevanje tehničnih specifikacij. V zvezi s tem glej: Langner, D., v: Dauses, M., *Handbuch des EU-Wirtschaftsrechts*, C. VI. Technische Vorschriften und Normen, točka 72 (24. dodatek 2009).

delih na ravnih strehah razreda A1 iz standarda EN 795 uporablja samo Direktiva 89/106.

65. To vprašanje je sestavljeno iz dveh delnih vprašanj. Predložitveno sodišče po eni strani sprašuje, ali se za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 uporablja Direktiva 89/106. Če bi Sodišče na to prvo delno vprašanje odgovorilo pritrdilno, ga predložitveno sodišče dodatno prosi za pojasnilo, ali so taka sidrišča s tem nujno izvzeta s področja uporabe drugih direktiv novega pristopa.

66. Na drugo delno vprašanje, ali možnost uporabe Direktive 89/106 načeloma izključuje možnost uporabe drugih direktiv, ki se nanašajo na varnost proizvodov, je mogoče odgovoriti nikalno. Skupni pristop za uskladitev tehničnih predpisov in standardov na področju evropskega prava proizvodov, ki ga je oblikoval zakonodajalec, namreč temelji prav na domnevi, da se za en proizvod lahko hkrati uporablja več direktiv novega pristopa, v katerih so obravnavani različni vidiki istega proizvoda.[18]

67. Na prvo delno vprašanje, ali se za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 lahko uporablja Direktiva 89/106, je treba odgovoriti ob upoštevanju posebne metodike določb in sistematike Direktive 89/106.

68. Direktiva 89/106 se v skladu s členom 1 uporablja za proizvode, ki so namenjeni trajni vgraditvi v gradbene objekte visoke in nizke gradnje in na katere se nanašajo bistvene zahteve za te gradbene objekte. Te bistvene zahteve so določene v Prilogi I k direktivi in se nanašajo na (1) mehansko odpornost in stabilnost gradbenih objektov, (2) varnost pri požaru, (3) higieno, zdravje in okolje, (4) varnost pri uporabi, (5) zaščito pred hrupom ter (6) varčevanje z energijo in ohranjanje toplote.

18 – V zvezi s tem glej na primer člen 2(2)(a) Direktive 89/106, ki določa pomen znaka CE za primer, kadar proizvode obravnavajo druge direktive v zvezi z drugimi vidiki. Če dve direktivi novega pristopa isti proizvod obravnavata z enakih vidikov, pa je povsem mogoče, da možnost uporabe ene direktive izključuje možnost uporabe druge. Tako pravilo je na primer določeno v členu 1(4) Direktive 89/686. V zvezi s tem glej točko 94 teh sklepnih predlogov.

69. Za metodiko določb Direktive 89/106 je torej značilno, da je njeno področje uporabe opredeljeno funkcionalno. V skladu s členom 1 ta namreč zajema proizvode, namenjene trajni pritrditvi na gradbeni objekt, ki so koristni ali nujni za izpolnitev ene ali več bistvenih zahtev za te gradbene objekte, opisanih v Prilogi I.

70. Za odgovor na vprašanje, ali se za obravnavana sidrišča za zaščito pred padci uporablja Direktiva 89/106, je torej treba pojasniti, ali se ta sidrišča praviloma trajno pritrdijo na zadevne gradbene objekte in ali naj bi glede na svojo funkcijo prispevala k izpolnitvi zahtev, opisanih v Prilogi I.

71. Za ugotovitev, ali so bila obravnavana sidrišča izdelana za trajno pritrditev na gradbeni objekt, je treba presoditi dejstva, kar je naloga predložitvenega sodišča.

72. Pri tem mora predložitveno sodišče preiskati zlasti, ali sta gradnja ali zamenjava zadevnih sidrišč razreda A1 iz standarda EN 795 postopka, za katera so potrebna gradbena dela.[19] Če se ta sidrišča pri običajni namestitvi na gradbeni objekt pritrdijo tako, da so za njihovo odstranitev potrebna gradbena dela, je treba izhajati iz tega, da so bila izdelana za trajno pritrditev na gradbeni objekt.

73. Čeprav je ugotovitev, ali so za izgradnjo ali zamenjavo sidrišč razreda A1 iz standarda EN 795 potrebna gradbena dela, nazadnje naloga predložitvenega sodišča, opis teh sidrišč v standardu EN 795 vsebuje jasne znake za to, da bi na to vprašanje praviloma lahko odgovorili pritrdilno. Kajti iz tega standarda je razvidno, da sidrišče razreda A1 vsebuje „sidro“ za pritrditev na navpične, vodoravne in nagnjene površine.[20] V tem standardu so „sidro“ posamezni deli, ki so trajno pritrjeni na gradbeni objekt in na katere je mogoče pribiti sidrišča ali osebno zaščitno opremo.[21] Ker so za izgradnjo takih sider zaradi njihove narave v običajnem primeru potrebna gradbena

19 – Glej točko 1.3.2 razlagalnega dokumenta št. 4: Varnost pri uporabi, objavljenega z *Obvestilom Komisije o razlagalnih dokumentih Direktive Sveta 89/106 /EGS* (UL C 62, 28.2.1994, str. 106 in naslednje). Tu je pojasnjeno zlasti, da trajna vgraditev proizvoda pomeni, da odstranitev takega proizvoda zmanjša učinkovitost gradbenega objekta in da sta njegova izgradnja ali zamenjava postopka, za katera so potrebna gradbena dela. Opozorilo o zmanjšani učinkovitosti gradbenega objekta v primeru odstranitve proizvoda pa pri tem ni tako zelo pomembno, ker se ta okoliščina sama po sebi ne nanaša na trajno pritrditev proizvoda na gradbeni objekt, temveč, nasprotno, na njegovo funkcionalno primernost za izpolnitev zahtev za gradbene objekte, opisanih v Prilogi I k Direktivi 89/106.

20 – Točka 3.13.1.1 standarda EN 795.

21 – Točka 3.5 standarda EN 795.

dela, bi bilo praviloma mogoče sidrišča, sestavljena iz njih, opredeliti kot naprave v smislu člena 1 Direktive 89/106, ki so bile izdelane za trajno pritrditev na gradbeni objekt.

74. Za odgovor na vprašanje, ali naj bi sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 glede na svojo funkcijo prispevala k izpolnitvi bistvenih zahtev za gradbene objekte, opisanih v Prilogi I k Direktivi 89/106, v besedilu Priloge I ni zadostnih indicev. Vendar pa je takoj očitno, da so zahteve za „varnost pri uporabi" za gradbene objekte, opisane v točki 4 Priloge I, uporabno izhodišče za analizo, ali se za obravnavana sidrišča lahko uporablja Direktiva 89/106.

75. Pod naslovom „Varnost pri uporabi" je v točki 4 Priloge I k Direktivi 89/106 določeno, da mora biti gradbeni objekt projektiran in grajen tako, da pri uporabi ali obratovanju ne predstavlja nesprejemljivega tveganja za nastanek nesreč, kakršne so zdrs, padec, trčenje, opekline, električni udar ali poškodbe zaradi eksplozije.

76. V zvezi s tem je iz spisa razvidno, da naj bi obravnavana sidrišča ščitila delavce, ki morajo opravljati popravila ali vzdrževalna dela na strehi ali na napravah na strehi – na primer na zunanji enoti klimatske naprave. V obravnavanem primeru se zato postavlja vprašanje, ali zahteve za varnost pri uporabi za gradbene objekte, določene v Prilogi I k Direktivi 89/106, zajemajo tudi varnost pri delih na strehah.

77. Iz besedila Priloge I k Direktivi 89/106 ni mogoče razbrati, ali navedene zahteve za „varnost pri uporabi" zajemajo tudi varnost delavcev pri delih na zunanji strani gradbenega objekta.

78. Vendar je iz razlagalnega dokumenta št. 4 „Varnost pri uporabi" k Direktivi 89/106[22] jasno razvidno, da je treba pojem „varnost pri uporabi" iz Priloge I k Direktivi 89/106 razlagati široko. Pod naslovom „Razlaga bistvene zahteve ‚varnost pri uporabi'" je v točki 2 tega razlagalnega dokumenta pojasnjeno zlasti, da se varnost pri uporabi v smislu

22 – Razlagalni dokument št. 4: Varnost pri uporabi (naveden v opombi 19, str. 106 in naslednje). V skladu s členom 3(3) Direktive 89/106 se bistvene zahteve iz Priloge I konkretizirajo v tako imenovanih „razlagalnih dokumentih", tako da se vzpostavijo potrebne povezave med temi bistvenimi zahtevami in mandati za usklajene standarde, mandati za smernice za evropsko tehnično soglasje ali za priznavanje drugih tehničnih specifikacij iz členov 4 in 5 te direktive. V členu 12 Direktive 89/106 je v zvezi s tem med drugim navedeno, da razlagalni dokumenti natančneje opredelijo bistvene zahteve, določene v členu 3 in Prilogi I, tako da uskladijo izrazoslovje in tehnične osnove ter navedejo razrede ali ravni za vsako zahtevo, če je to potrebno ter glede na znanstveno in tehnično znanje mogoče.

Priloge I k Direktivi 89/106 nanaša na nevarnost, da se ljudje, ki se zadržujejo v notranjosti ali v bližini gradbenih objektov, hudo in neposredno telesno poškodujejo.

79. Čeprav je iz nadaljnjih navedb v tem razlagalnem dokumentu razvidno, da so z nevarnostmi nesreče, ki naj bi se preprečile z izpolnitvijo bistvenih zahtev za varnost pri uporabi za gradbene objekte, mišljene predvsem nevarnosti ob „običajni“ uporabi gradbenih objektov,[23] neizčrpen seznam upoštevnih nevarnosti vsebuje tudi vrste nevarnosti, ki niso neposredno povezane z uporabo gradbenih objektov s strani ogroženih oseb in lahko zadevajo celo osebe zunaj zadevnih gradbenih objektov. K zadnjenavedenim vrstam nevarnosti spada na primer nevarnost poškodb ali smrtnih nesreč zaradi padca predmetov z gradbenega objekta, opisana pod točko 3.3.2.1.

80. Glede na heterogeni seznam vrst nevarnosti in nevarnosti, na katere se nanaša „varnost pri uporabi“ v smislu Priloge I k Direktivi 89/106, je treba ta pojem razlagati široko. Zato menim, da lahko zajema tudi varnost delavcev pri delih na zunanji strani gradbenega objekta.[24]

81. Glede na navedeno ugotavljam, da sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 glede na svojo funkcijo lahko prispevajo k izpolnitvi bistvenih zahtev, opisanih v Prilogi I k Direktivi 89/106.

82. Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na prvo vprašanje za predhodno odločanje odgovoriti, da se za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 uporablja Direktiva 89/106, če so bila izdelana za trajno pritrditev na gradbeni objekt. Možnost uporabe Direktive 89/106 načeloma ne izključuje možnosti uporabe drugih direktiv, ki se nanašajo na varnost proizvodov.

C – *Drugo vprašanje za predhodno odločanje*

83. Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem za predhodno odločanje Sodišče

23 – Kot vzorčni primer za te nevarnosti je treba napotiti na nevarnosti „padcev po zdrsu“, „padcev po spotiku“ in „padcev, ki so posledica višinskih razlik, ali nenadnih padcev“, opisane v točki 3.3.1.2 razlagalnega dokumenta št. 4 (naveden v opombi 19).

24 – V zvezi s tem je treba omeniti, da iz objave naslovov in sklicev usklajenih standardov po Direktivi 89/106 izhaja, da se od 1. novembra 2006 usklajeni standard EN 516/2006 med drugim uporablja za opremo za dostop na streho – pohodne poti, stopnice in lestve; glej Sporočilo Komisije v okviru izvajanja Direktive Sveta 89/106/EGS z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic, ki se nanašajo na gradbene proizvode (UL 2009, C 309, str. 1 in naslednje).

spraševanje, ali se za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 lahko uporablja Direktiva 89/686.

84. V skladu s točko 3.13.1.1 standarda EN 795 sidrišča razreda A1 vsebujejo „sidro“ za pritrditev na navpične, vodoravne in nagnjene površine. V tem standardu so „sidro“ posamezni deli, ki so trajno pritrjeni na gradbeni objekt in na katere je mogoče pribiti sidrišča ali osebno zaščitno opremo.[25] Bistveni sestavni del sidrišč razreda A1 so torej sidra, ki so pritrjena na gradbeni objekt.

85. OZO so v Direktivi 89/686 v skladu z njenim členom 1(2)(1) kakršne koli naprave, ki so namenjene temu, da jih bo posameznik nosil ali držal. Ker sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 po svoji naravi niso namenjena temu, da jih bo posameznik nosil ali držal, je njihova opredelitev kot OZO v skladu s členom 1(2)(1) Direktive 89/686 načeloma izključena.

86. Menim, da tudi opredelitev takih sidrišč kot OZO v skladu s členom 1(2)(2), od (a) do (c), ni mogoča, ker ni izpolnjen pogoj, da je OZO namenjena temu, da jo bo posameznik nosil ali držal.

25 – Točka 3.5 standarda EN 795.

87. Menim, da je tudi opredelitev sidrišč razreda A1 kot OZO v skladu s členom 1(3) Direktive 89/686 iz enakega razloga načeloma izključena.

88. V skladu s členom 1(3) Direktive 89/686 se vsak sistem, ki je dan v promet z OZO, s katerim je ta priključena na drugo zunanjo napravo, šteje za bistveni del te OZO, tudi če sistem ni namenjen temu, da bi ga uporabnik stalno nosil ali držal v celotnem obdobju izpostavljenosti nevarnosti.

89. Tožeči stranki v postopku v glavni stvari v zvezi s tem navajata zlasti, da je treba sidra, ki so bistveni sestavni del sidrišč razreda A1 iz standarda EN 795, opredeliti kot sisteme v smislu te določbe, s katerimi je treba OZO priključiti na gradbeni objekt.

90. Ta argument ni prepričljiv.

91. Glede na splošne cilje člena 1(2)(1) Direktive 89/686 lahko kategorija „sistemov“ iz člena 1(3) namreč zajema samo premične predmete, ki jih uporabniki lahko nosijo ali držijo. Potrditev za to analizo je mogoče

najti v besedilu člena 1(3), v skladu s katerim ni treba, da je sistem namenjen temu, da bi ga uporabnik *stalno* nosil ali držal v celotnem obdobju izpostavljenosti nevarnosti. To vsaj implicitno potrjuje, da lahko uporabniki praviloma nosijo ali držijo tudi take sisteme, tako da je načeloma potrebno, da so predmeti premični.

92. V zvezi s tem je treba opozoriti tudi na točko 3.1.2.2 iz Priloge II k Direktivi 89/686, v kateri so določene osnovne zahteve za OZO za preprečevanje padcev z višine. V skladu s to določbo mora OZO, ki je namenjena preprečevanju padcev z višine ali njihovih posledic, vključevati jermenje za telo in pritrdilni sistem, ki ga je mogoče povezati z zanesljivo točko pritrditve.

93. Ker je treba sidrišča razreda A1 v tem kontekstu ovrednotiti kot „zanesljive točke pritrditve“, ki pa v skladu s točko 3.1.2.2 Priloge II k Direktivi 89/686 niso del OZO, je ta določba nadaljnja potrditev za pravilnost ugotovitve, da se za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 ne uporablja Direktiva 89/686.

94. Nazadnje je treba opozoriti tudi na člen 1 (4) Direktive 89/686, v skladu s katerim se za OZO, ki jo ureja druga direktiva, namenjena doseganju enakih ciljev kakor ta direktiva v zvezi z dajanjem v promet, prostim pretokom blaga in varnostjo, Direktiva 89/686 ne uporablja. Kot sem pojasnila že v odgovoru na prvo vprašanje za predhodno odločanje, se za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 uporablja Direktiva 89/106, če so bila izdelana za trajno pritrditev na gradbeni objekt.[26] Če bi to po mnenju predložitvenega sodišča veljalo za obravnavana sidrišča, bi se za njih uporabljala Direktiva 89/106. V skladu s členom 1 (4), prva alinea, se zato za njih Direktiva 89/686 ne bi uporabljala.

95. Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na drugo vprašanje za predhodno odločanje odgovoriti, da se za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 ne uporablja Direktiva 89/686.

D – *Tretje vprašanje za predhodno odločanje*

96. Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu sprašuje, ali naj se za sidrišče, za katero se ne uporablja Direktiva 89/686, kljub temu uporablja ta direktiva, če je namenjeno temu, da

26 – Glej točko 82 teh sklepnih predlogov.

se nanj pritrdi OZO, za katero se uporablja Direktiva 89/686.

97. Predložitveno sodišče v zvezi s tem napotuje zlasti na točko 3.1.2.2 Priloge II k Direktivi 89/686, v skladu s prvim odstavkom katere mora OZO, ki je namenjena preprečevanju padcev z višine ali njihovih posledic, vključevati jermenje za telo in pritrdilni sistem, ki ga je mogoče povezati z *zanesljivo točko pritrditve*. V skladu s tretjim odstavkom točke 3.1.2.2 morajo proizvajalčeva navodila vsebovati vse ustrezne podatke o *značilnostih, ki se zahtevajo za zanesljivo točko pritrditve*.

98. Ob razumni presoji se s tretjim vprašanjem za predhodno odločanje zato sprašuje, ali uporaba pojma „zanesljiva točka pritrditve“ v točki 3.1.2.2 Priloge II k Direktivi 89/686 pomeni, da je treba tudi preskus varnosti takih točk pritrditve opraviti v skladu z Direktivo 89/686.

99. Na to vprašanje je treba odgovoriti nikalno.

100. Prvič, treba je opozoriti, da besedilo točke 3.1.2.2 iz Priloge II k Direktivi 89/686 ne vsebuje jasnih znakov za to, da naj bi bilo treba točke pritrditve, na katere je mogoče pritrditi OZO, vključiti v področje uporabe Direktive 89/686. Prvi odstavek točke 3.1.2.2 vsebuje samo ugotovitev, da mora biti OZO, ki je namenjena preprečevanju padcev z višine ali njihovih učinkov, izdelana tako, da jo je mogoče povezati z zanesljivo točko pritrditve. V zvezi s tem zadnji odstavek vsebuje določbe o vsebini proizvajalčevih navodil, ki morajo po potrebi vsebovati tudi podatke o značilnostih, ki se zahtevajo za zanesljivo točko pritrditve.

101. Menim, da besedilo točke 3.1.2.2 iz Priloge II k Direktivi 89/686 zato tudi ne vsebuje prepričljivega indica za domnevo, da bi bilo treba varnost točk pritrditve, ki so namenjene temu, da se nanje pritrdi OZO, za katero velja Direktiva 89/686, odslej preskušati tudi v skladu z Direktivo 89/686.

102. To ugotovitev potrjuje sistematična razlaga Direktive 89/686. Pri tem je treba poudariti zlasti, da Priloga II k Direktivi 89/686 določa samo osnovne varnostne zahteve, ki jih mora OZO izpolnjevati v skladu s členom 3 te direktive, da varuje zdravje uporabnikov in zagotovi njihovo varnost. V Prilogi II torej ni obravnavano vprašanje, za katere proizvode se uporablja Direktiva 89/686, temveč vprašanje, katere zahteve morajo izpolnjevati proizvodi, za katere se uporablja

Direktiva 89/686. Priloga II se torej načeloma ne nanaša na stvarno področje uporabe Direktive 89/686.

103. Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na tretje vprašanje za predhodno odločanje odgovoriti, da pri presoji, ali osebna zaščitna oprema, za katero se uporablja Direktiva 89/686, izpolnjuje osnovne zahteve te direktive, vprašanje, ali so sidrišča, na katera je mogoče pritrditi to zaščitno opremo, varna v predvidljivih okoliščinah uporabe, ni pomembno.

E – *Četrto vprašanje za predhodno odločanje*

104. Predložitveno sodišče s četrtim vprašanjem za predhodno odločanje sprašuje, ali se na sidrišče razreda A1 iz standarda EN 795 lahko fakultativno pritrdi znak CE kot dokaz o skladnosti z Direktivo 89/686 in/ali Direktivo 89/106, če bi Sodišče ugotovilo, da se za taka sidrišča ti direktivi sploh ne uporabljata.

105. Najprej je treba spomniti, da je treba po mojem mnenju na prvo vprašanje za predhodno odločanje odgovoriti tako, da se za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 uporablja Direktiva 89/106, če so bila izdelana za trajno pritrditev na gradbeni objekt.[27]

106. Pri odgovoru na četrto vprašanje za predhodno odločanje je treba poudariti, da tako iz sistematične kot tudi iz teleološke razlage upoštevnih določb izhaja, da se na proizvode, za katere se ne uporabljata direktivi 89/686 in 89/106, ne sme pritrditi znak CE v skladu s tema direktivama.

107. V zvezi s tem je treba najprej napotiti na Sklep 93/465, v prilogi katerega so pod točko IB navedene glavne smernice za pritrjevanje znaka CE in njegovo uporabo.[28] V skladu s temi smernicami je določeno:

– CE-označevanje simbolizira skladnost z vsemi obveznostmi, ki jih ima proizvajalec za proizvod na podlagi direktiv

27 – Glej točko 82 teh sklepnih predlogov.

28 – Sklep 93/465 v bistvu vsebuje navodila za zakonodajalca za pripravo direktiv novega pristopa. Splošne smernice za pritrjevanje in uporabo znaka CE iz točke IB Priloge so bile torej vključene v direktive novega pristopa, ki so bile sprejete po začetku veljavnosti tega sklepa. Poleg tega so bile z Direktivo Sveta 93/68/EGS z dne 22. julija 1993 (UL L 220, str. 1) spremenjene in s Sklepom 93/465 usklajene tudi do takrat sprejete direktive novega pristopa.

Skupnosti in ki jih tako pritrjevanje zahteva (točka IB(a));

– znak CE, s katerim so označeni industrijski proizvodi, pomeni, da je fizična ali pravna oseba, ki je proizvod označila ali je bila odgovorna za označevanje, preverila, ali je proizvod v skladu z vsemi določbami Skupnosti o celoviti usklajenosti, ki zanj veljajo, in ali je bil predmet ustreznih postopkov ovrednotenja skladnosti (točka IB(b));

– z znakom CE mora biti označen vsak industrijski proizvod, zajet v direktivah novega pristopa, razen če je to s temi direktivami določeno drugače (točka IB(e));

– države članice morajo z vsemi potrebnimi določbami nacionalne zakonodaje izključiti vsako možnost zamenjave in preprečiti zlorabo CE-označevanja (točka IB(l)).

108. Menim, da je iz sistematičnega součinkovanja teh smernic jasno razvidno, da se lahko znak CE na proizvode pritrdi samo, če se za njih uporablja ena od direktiv novega pristopa in če izpolnjujejo zahteve, določene v teh direktivah.[29]

109. Teleološka razlaga upoštevnih določb privede do enake ugotovitve.

110. Cilj znaka CE je zagotoviti prosti pretok označenih proizvodov.[30] Zato tako Direktiva 89/106 kot tudi Direktiva 89/686 vsebujeta jasna navodila, da države članice načeloma ne smejo prepovedati, omejiti ali ovirati dajanja v promet proizvodov, označenih z znakom CE, za katere se uporabljata ti direktivi in ki izpolnjujejo njune določbe.[31]

111. Z znakom CE se pristojnim nacionalnim organom sporoči, da proizvod po mnenju dajalca v promet izpolnjuje zahteve upoštevnih direktiv novega pristopa. Znak CE je po

29 – Glej Wagner, G., „Das neue Produktsicherheitsgesetz: Öffentlich-rechtliche Produktverantwortung und zivilrechtliche Folgen (Teil I)“, *BB* 1997, str. 2489 in 2497.

30 – Glej točko 57 teh sklepnih predlogov.

31 – Člen 4(1) Direktive 89/686. Člen 4(2) v povezavi s členom 6 Direktive 89/106.

funkciji torej predvsem oznaka za nacionalne upravne organe.[32]

112. Glede na ta splošni cilj znaka CE bi bilo popolnoma nesmiselno, če bi se na proizvode, za katere se ne uporabljajo direktive novega pristopa, lahko pritrdil znak CE. Očitno je, da glede proizvodov, za katere se ne uporabljajo direktive novega pristopa, državam članicam zaradi pritrditve znaka CE ne bi bilo treba priznati skladnosti teh proizvodov s popolnoma usklajeno ravnjo zaščite. Označitev takih proizvodov z znakom CE potem tudi ne bi mogla prispevati k zagotovitvi prostega pretoka teh proizvodov.

113. Pritrditev znaka CE na proizvode, za katere se ne uporabljajo direktive novega pristopa, bi poleg tega povzročila veliko zmedo, saj sploh ne bi bilo več jasno, kaj natančno je bilo potrjeno z znakom CE, pritrjenim na konkreten proizvod. To bi bilo nazadnje škodljivo tudi za varstvo potrošnikov.[33]

114. Zato je v členu 30 (2) Uredbe Evropskega Parlamenta in Sveta (ES) št. 765/2008 z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93[34], ki je začela veljati 1. januarja 2010, izrecno pojasnjeno, da se oznaka CE namesti le na proizvode, na katere je nameščanje predpisano v posebni usklajevalni zakonodaji Skupnosti, in se ne namešča na nobene druge proizvode.[35]

115. Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na četrto vprašanje za predhodno odločanje odgovoriti, da se na sidrišče razreda A1

32 – Klindt, T., „Das Recht der Produktsicherheit: ein Überblick“, *VersR*. 2004, str. 296 in 298. Glej tudi van Rienen, W., Wasser, U., *EG-Recht der Gas- und Wasserversorgungstechnik*, Bonn 1999, točka 139, ki poudarjata, da naj bi bil pomen znaka CE omejen na to, da se nacionalni organi za nadzor trga obvestijo, da je bil postopek za oceno skladnosti proizvoda z bistvenimi zahtevami upoštevne direktive izveden in da ima proizvod v skladu s pravom ES zato, dokler ni dokazano nasprotno, neoviran dostop do trga in obratovanja v vseh državah članicah. Glej tudi Strübbe, K., *Die Neuordnung des deutschen Konformitätsbewertungssystems*, Regensburg 2006, str. 120 in naslednja; Kapoor, A., Klindt, T., „‚New Legislative Framework' im EU-Produktsicherheitsrecht – Neue Marktüberwachung in Europa?“, *EuZW* 2008, str. 649 in 651.

33 – Da je na tem pravnem področju odslej treba upoštevati tudi varstvo potrošnikov, je med drugim razvidno iz uvodne izjave 30 Sklepa št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o skupnem okviru za trženje proizvodov in razveljavitvi Sklepa Sveta 93/465/EGS (UL L 218, str. 82). V njej je navedeno zlasti, da mora biti oznaka CE načeloma sicer edina oznaka skladnosti, vendar pa se lahko uporabljajo tudi druge oznake, če prispevajo k izboljšanju varstva potrošnikov in ne spadajo pod usklajevalno zakonodajo Skupnosti. Glej tudi Lenz, C., Scherer, J., „Ist die Anbringung von Qualitätszeichen nationaler Prüfungsorganisationen neben CE-Kennzeichnungen zulässig?“, *EWS* 2001, Beilage 3 zu Heft 11, str. 4 in naslednja, ki sta varstvo potrošnikov in uporabnikov pred zmedo kot stranski cilj znaka CE označila že v času veljavnosti Sklepa 93/465.

34 – UL L 218, str. 30.

35 – Tudi člen R11 iz Priloge I k Sklepu št. 768/2008 v zvezi s tem izrecno določa, da za znak CE veljajo splošna načela iz člena 30 Uredbe št. 765/2008.

iz standarda EN 795 ne sme pritrditi znak CE kot dokaz o skladnosti z direktivo, ki se ne uporablja za to sidrišče.

F – *Peto vprašanje za predhodno odločanje*

116. Predložitveno sodišče je peto vprašanje za predhodno odločanje postavilo za primer, da bi Sodišče pri odgovoru na predhodna vprašanja za predhodno odločanje ugotovilo, da se za obravnavana sidrišča sicer ne uporabljata direktivi 89/686 in 89/106, vendar se na njih kljub temu lahko fakultativno pritrdi znak CE v skladu s tema direktivama.

117. Predložitveno sodišče za ta primer sprašuje, kako bi bilo treba za fakultativno označitev z znakom CE preskusiti, ali sidrišča, za katera se ne uporabljata direktivi 89/686 in 89/106, izpolnjujejo pogoje, določene v teh direktivah.

118. Kot sem že pojasnila, je fakultativna uporaba znaka CE izključena. Zato je peto vprašanje za predhodno odločanje brezpredmetno. Njegovo nadaljnje obravnavanje torej ni potrebno.

G – *Šesto vprašanje za predhodno odločanje*

119. Predložitveno sodišče s šestim vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu sprašuje, ali je treba določbe in cilje za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 opredeliti kot pravo Skupnosti, ki ga lahko razlaga Sodišče.

120. Za pravilno razumevanje tega vprašanja je treba poudariti, da standard EN 795 določa zahteve in preskušanje za sidrišča petih različnih razredov, označenih s črkami od A do E. V skladu s tem standardom so konstrukcijska sidra uvrščena v razred A, premična sidrišča v razred B, sidrišča na vodoravnih gibljivih vrveh v razred C, sidrišča na vodoravnih togih sidrnih letvah v razred D in sidrišča, ki jih drži specifična teža, v razred E.

121. Evropski standard EN 795 je 29. marca 1996 sprejel Evropski odbor za standardizacijo (CEN), Komisija pa ga je objavila 12. februarja 2000 v okviru izvajanja Direktive 89/686 kot usklajeni standard v smislu te direktive.[36] Vendar je bil objavljen pod

36 – Sporočilo Komisije z dne 12. februarja 2000, navedeno v opombi 6.

izrecnim pridržkom, da ta objava ne zajema opreme, opisane v razredih A (konstrukcijsko sidro), C (sidrišča na vodoravnih gibljivih vrveh) in D (sidrišča na vodoravnih togih sidrnih letvah), za katero zato ne velja domneva o skladnosti z določbami Direktive 89/686.

122. Zaradi posebne okoliščine, da Komisija zahtev in preskušanja za sidrišča razreda A iz standarda EN 795 ne sprejema kot usklajeni standard v smislu Direktive 89/686 in jih ni objavila v Uradnem listu, se standard EN 795 glede sidrišč razreda A1 ne sme obravnavati kot usklajeni standard v smislu Direktive 89/686.[37]

123. To pomeni, da je treba standard EN 795 kot usklajeni standard v smislu Direktive 89/686 obravnavati samo glede sidrišč razredov B in E. Glede sidrišč razredov A, C in D pa ga je treba opredeliti kot neusklajeni tehnični standard, ki ga je sprejela zasebna organizacija za standardizacijo.[38] Že iz tega razloga je treba na vprašanje predložitvenega sodišča, ali je treba določbe in cilje za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 opredeliti kot pravo Skupnosti, odgovoriti nikalno.

124. Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na šesto vprašanje za predhodno odločanje odgovoriti, da se standard EN 795 glede sidrišč razreda A1 iz tega standarda ne sme opredeliti kot pravo Skupnosti, ki ga lahko razlaga Sodišče Evropske unije.

H – *Sedmo in osmo vprašanje za predhodno odločanje*

125. Predložitveno sodišče za primer, da bi se Sodišče izreklo kot pristojno za razlago standarda EN 795 glede sidrišč razreda A1 iz tega standarda, s sedmim in osmim vprašanjem za predhodno odločanje sprašuje, kako je treba opraviti preskuse statične in dinamične obremenljivosti teh sidrišč, določene v tem

37 – Glej Gambelli, F., *Aspects juridiques de la normalisation et de la réglementation technique européenne*, Pariz 1994, str. 17 in naslednja, ki opozarja, da naj bi bil usklajeni standard evropski standard, ki ga je pripravil CEN in ki naj bi imel določene značilnosti. Ena od teh značilnosti naj bi bila, da Komisija sprejme in nato v Uradnem listu objavi evropske standarde, ki jih pripravi CEN.

38 – Glej Jarass, H., „Probleme des Europäischen Bauproduktenrechts", *NZBau* 2008, str. 145 in 146, ki standarde, ki so jih sprejeli evropski odbori za standardizacijo, ki jih ni naročila in/ali odobrila Komisija, opredeljuje kot neusklajene evropske standarde, ki pomenijo golo strokovno znanje.

standardu. Pri tem predložitveno sodišče sprašuje zlasti, ali je treba te preskuse opraviti v predvidljivih okoliščinah uporabe (sedmo vprašanje za predhodno odločanje) in ob upoštevanju omejitev uporabe, ki jih navaja proizvajalec (osmo vprašanje za predhodno odločanje).

126. Ker standarda EN 795 glede sidrišč razreda A1 po mojem mnenju ni mogoče obravnavati kot pravo Skupnosti, ki ga lahko razlaga Sodišče Evropske unije, sta sedmo in osmo vprašanje za predhodno odločanje brezpredmetni. Njuno nadaljnje obravnavanje torej ni potrebno.

## VIII – Predlog

127. Ob upoštevanju zgornjih navedb Sodišču predlagam, naj na vprašanja za predhodno odločanje Rechtbank 's-Gravenhage odgovori:

1. Za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 se uporablja Direktiva Sveta 89/106/EGS z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic, ki se nanašajo na gradbene proizvode, če so bila izdelana za trajno pritrditev na gradbeni objekt. Možnost uporabe Direktive 89/106 načeloma ne izključuje možnosti uporabe drugih direktiv, ki se nanašajo na varnost proizvodov.

2. Za sidrišča razreda A1 iz standarda EN 795 se ne uporablja Direktiva Sveta 89/686/EGS z dne 21. decembra 1989 o približevanju zakonodaj držav članic v zvezi z osebno zaščitno opremo.

3. Pri presoji, ali osebna zaščitna oprema, za katero se uporablja Direktiva 89/686 izpolnjuje osnovne zahteve te direktive, vprašanje, ali so sidrišča, na katera je mogoče pritrditi to zaščitno opremo, varna v predvidljivih okoliščinah uporabe, ni pomembno.

4. Na sidrišče razreda A1 iz standarda EN 795 se ne sme pritrditi znak CE kot dokaz o skladnosti z direktivo, ki se ne uporablja za to sidrišče.

5. Standard EN 795 se glede sidrišč razreda A1 iz tega standarda ne sme opredeliti kot pravo Skupnosti, ki ga lahko razlaga Sodišče Evropske unije.